

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2021/044 van 22 oktober 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag en schooltoeslag – Vermeende feitelijke gezinsvorming – Strafonderzoek – Regelmatig verblijf

De Geschillencommissie beoordeelde de beschikbare elementen inzake de vermeende feitelijke gezinsvorming en oordeelde finaal dat er geen stukken voorliggen die erop wijzen dat de vaststellingen van de politie niet met de reële feitelijke situatie zouden stroken.

OPGROEIEN REGIE
GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET

BESLISSING

NR. 2021/044

22 oktober 2021

REPERTORIUMNR. GC/21/A0125

INZAKE :, wonende te

- Verzoekster -

TEGEN:

uitbetalingsactor met maatschappelijke zetel

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoekschrift dat door de verzoekster werd ingediend per e-mail d.d. 6 mei 2021 bij de Geschillencommissie, gericht tegen de beslissing dd. 23 april 2021 van verwerende partij;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 3 juni 2021 waarbij aan verzoekster de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 22 oktober 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat de raadsheer van verzoekster per e-mail van 24 september 2021 heeft laten weten dat verzoekster niet in persoon aanwezig zal zijn op de zitting van 8 oktober 2021;

Gelet op het feit dat verwerende partij niet op de zitting van 22 oktober 2021 is verschenen noch zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De relevante feiten kunnen als volgt gereconstrueerd worden op basis van de beschikbare stukken.

Verwerende partij betaalt de gezinsbijslag aan verzoekster vanaf 1 januari 2019, voor de kinderen en Verzoekster is enige begunstigde en enige inkomensverstrekker (alleenstaande moeder). Naast de basistoelage wordt ook maandelijks de sociale toeslag betaald, en jaarlijks de schooltoelage voor de 3 kinderen. Op 15 december 2020 wordt ook een Covid-19 toeslag betaald voor de 3 kinderen, op basis van het inkomen van verzoekster als alleenstaande ouder.

Op 30 november 2020 verandert de gezinssamenstelling, en wordt de heer gedomicilieerd op het adres van verzoekster. Met een brief van 10 december 2020 informeert verwerende partij verzoekster dat er geen sociale toeslag meer betaald zal worden.

Op 23 april 2021 ontvangt verwerende partij via de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het VUTG een stukkenbundel van het arbeidsauditoraat, met vaststellingen aangaande domiciliefraude, de uitgevoerde onderzoeksdaden en een brief waarin de seponering van het dossier vermeld wordt. Het arbeidsauditoraat vraagt om de nodige administratieve afhandeling van het dossier te doen en desgevallend administratieve sancties op te leggen. Verwerende partij herberekent op basis van de vaststellingen inzake domiciliefraude sinds 21 april 2020 de toeslagen omdat vanaf die datum het inkomen van de heer volgens verwerende partij dient te worden meegeteld voor de berekening van de toeslagen. Dit resulteerde in een beslissing tot terugvordering door verwerende partij van 1.568,83 euro voor de periode 05/2020 tot 11/2020. Deze herberekeningen betreffen de maandelijks sociale toeslagen, de schooltoelage voor schooljaar 2020-2021, en de Covid-19-toelage betaald op 15 december 2020. De terugvordering wordt betekend op 23 april 2021.

3. Standpunt van verzoekster:

Verzoekster geeft in het voormelde verzoekschrift van 6 mei 2021 aan dat ze zich niet akkoord kan verklaren met de terugvorderingsbeslissing van verwerende partij van 23 april 2021 onder de vorm van inhoudingen aan 100% op toekomstige verschuldigde gezinsbijslagen, omdat volgens verwerende partij de schuld het gevolg is van fraude, nalatigheid of verzuim, nl. de vaststellingen inzake domiciliefraude d.d. 21 april 2021.

“Beste,

Ik heb van jullie een brief ontvangen waarin jullie schrijven dat er een terugvordering gaat gebeuren omdat er een domiciliefraude vastgesteld werd op 21/04/2020 door de politie.

Ik zal het even aanpassen en uitleggen. Er is een onderzoek gestaard geweest op 21/04/2020, er is niets vastgesteld geweest.

Onderzoek liep tot in november en werd geseponeerd door procureur. Er is ook huiszoeking geweest waar ze ook niets gevonden hadden van meneer

Dus hun vermoedens werden geseponeerd en hadden geen verder gevolg.

We woonden niet samen en er zijn bewijzen dat er ook geen financiële hulp werd verleend aan me en/of mijn kinderen van meneer

Ik heb ook reeds al contact gehad met mijn advocaat om deze beslissing te betwisten, maar dacht toch om even zelf uitleg te geven. Ik hoop zo snel mogelijk iets van jullie te horen in verband met deze beslissing en ook de verdere stappen dat ik zou moeten ondernemen om deze zaak te laten herbekijken.”

4. Standpunt van de verwerende partij:

Bij e-mail van 8 augustus 2021 deelde verwerende partij haar standpunt mee aan de Geschillencommissie:

"..... betaalt de gezinsbijslag aan mevrouw vanaf 01 januari 2019, voor de kinderen, en Mevrouw is enige begunstigde en enige inkomensverstrekker (alleenstaande moeder). Naast de basistoelage wordt ook maandelijks de sociale toeslag betaald, en jaarlijks de schooltoelage voor de 3 kinderen (24/10/2019 en 08/09/2020). Op 15 december 2020 wordt ook een Coronatoelage betaald voor de 3 kinderen, op basis van het inkomen van mevrouw als alleenstaande ouder.

Op 30 november verandert de gezinssamenstelling, en komt de heer in het gezin inwonen. Met onze brief van 10 december 2020 informeren wij mevrouw dat er geen sociale toeslag meer betaald zal worden.

Op 23 april 2021 ontvangen wij via de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het VUTG een stukkenbundel van het Arbeidsauditoraat, met de vaststelling van domiciliefraude (...). Uit die stukken kunnen we besluiten dat de heer al minstens sinds 21 april 2020 bij mevrouw woonde. Aangezien vanaf die datum het inkomen van de heer meegeteld wordt bij de berekening van de toeslagen worden deze herberekend.

Dit resulteert in een terugvordering van 1568,83 euro voor de periode 05/2020 tot 11/2020. De herberekeningen betreffen de maandelijkse sociale toeslagen, de schooltoelage voor schooljaar 2020-2021, en de Coronatoelage betaald op 15 december. De terugvordering wordt betekend op 23 april 2021 (bijlage).

Gelet op de vaststelling van de domiciliefraude, en gelet op het feit dat mevrouw geen nieuwe elementen aanbrengt in het verzoekschrift, ziet geen mogelijkheid zijn beslissing te herzien."

5. Beoordeling in rechte:

5.1. Toepasselijke regelgeving

In voorliggende zaak wordt toepassing gemaakt van de volgende bepalingen

- bepalingen betreffende de sociale toeslag (artikel 18 Groeipakketdecreet en artikel 2 en 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag;
- bepalingen betreffende de uitzonderlijke gezinsbijslag in het kader van de COVID-19-maatregelen (het decreet van 19 juni 2020, BS 25 juni 2020);
- bepalingen betreffende de selectieve participatietoelage (artikel 24-25 en 69 van het Groeipakketdecreet);
- bepalingen betreffende de terugvorderingen (artikel 103 van het Groeipakketdecreet)

5.1.1. De sociale toeslag

Artikel 18 van het Groeipakketdecreet bepaalt dat het recht op sociale toeslag afhangt van de inkomsten van het gezin.

“Art. 18

Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigen bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 1[30.378,60]1 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 2[30.378,60 euro]2 bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 2[30.378,60 euro]2 en 60.000 euro liggen.

Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

Als de huisvesting van het rechtgevende kind niet gelijk is verdeeld tussen beide ouders, zoals bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt het kind voor de toepassing van het tweede lid alleen meegeteld in het gezin waar het kind meer dan de helft van de tijd verblijft.

Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

Als het rechtgevende kind is geplaatst door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een pleeggezin, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, in het pleeggezin volledig meegeteld.

Als het rechtgevende kind is geplaatst door bemiddeling of ten laste van een openbare overheid in een instelling, wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, vermeld in het tweede lid, in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing, volledig meegeteld. In toepassing van artikel 68, § 3, wordt het kind daarentegen niet meegeteld in het gezin waar het verbleef voorafgaand aan de plaatsing.

De Vlaamse Regering bepaalt met welke inkomsten van welke personen rekening wordt gehouden om de gezinsinkomsten, vermeld in het eerste lid, vast te stellen. Ze bepaalt de periode waarin de sociale toeslag wordt toegekend, en ze kan de gezinsgrootte nader bepalen. De Vlaamse Regering stelt ook een alarmprocedure vast voor de onmiddellijke aanpassing van het recht op sociale toeslag.”

Het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag stelt:

“Art. 2

§1. Voor de berekening van de inkomsten van het gezin, vermeld in artikel 18, eerste lid, van het decreet van 27 april 2018, wordt rekening gehouden met de inkomsten van de beide begunstigen voor hetzelfde rechtgevend kind die op hetzelfde adres wonen.

Er wordt rekening gehouden met de inkomsten van de begunstigde en de persoon met wie hij een feitelijk gezin vormt als er maar een begunstigde is of als de beide begunstigen voor hetzelfde rechtgevend kind, niet op hetzelfde adres wonen.

Art. 3

§1 Het samenwonen, vermeld in artikel 2, § 2, blijkt uit een gemeenschappelijk domicilie volgens de gegevens vermeld in het Rijksregister en kan alleen weerlegd worden door een officieel document van een overheid of een overheidsinstelling, dat gebaseerd is op de reële gezinssituatie.

§2 De volgende documenten worden aanvaard als een officieel document als vermeld in paragraaf 1:

1° een ontvangsbewijs van de aangifte, vermeld in artikel 7, § 1, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 juli 1992 over de bevolkingsregisters en het vreemdelingenregister;

2° een attest van de politie dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister, niet overeenstemt met de reële situatie;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een attest van een OCMW dat vaststelt dat de toestand, vermeld in het Rijksregister niet overeenstemt met de reële situatie.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst met officiële documenten die aanvaard worden om de gegevens vermeld in het Rijksregister te weerleggen, aanvullen.

§3 Als het samenwonen niet blijkt uit de gegevens van het Rijksregister, kan de vorming van een feitelijk gezin bewezen worden door:

1° een controle door de gezinsinspecteur;

2° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst, waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt;

3° een beschikking, vonnis of arrest van een rechtbank of hof;

4° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en van de persoon met wie de begunstigde samenwoont.

§4 De vorming van een feitelijk gezin kan weerlegd worden door:

1° een huurovereenkomst tussen de begunstigde en de persoon met wie hij samenwoont;

2° een arbeidsovereenkomst met recht van inwoon;

3° een attest van detentie;

4° een registratieformulier van de mantelzorger, die niet een persoon is als vermeld in artikel 2, § 2, 1°;

5° een aanwezigheidsattest van het vluchthuis of sociaal huis;

6° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een rechtgevend kind in het gezin;

7° een verklaring van feitelijke gezinsvorming van de niet-verwante persoon met een andere persoon dan de begunstigde met dezelfde woonplaats;

8° een verklaring van geen feitelijke gezinsvorming van de begunstigde en de niet-verwante persoon in zijn gezin;

9° het feit dat de niet-verwant zelf nog rechtgevend is op gezinsbijslagen op het ogenblik dat hij in het gezin van de begunstigde komt;

10° een bewijs dat het om een inschrijving op een referentieadres gaat;

11° een attest van de FOD Binnenlandse Zaken en een attest van immatriculatie dat is afgeleverd aan de asielzoeker tijdens de asielaanvraagprocedure;

12° een vaststelling die gemaakt is door een andere overheidsdienst waaruit de feitelijke gezinssamenstelling blijkt.

In het eerste lid wordt verstaan onder niet-verwante persoon: een persoon die geen bloed- of aanverwant is tot en met de derde graad.

Een gezinsinspecteur staaft de verklaringen, vermeld in het eerste lid, 6° tot en met 8°, altijd door een controle ter plaatse.

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, kan de lijst van bewijsmiddelen, om de vorming van een feitelijk gezin te bevestigen of te weerleggen, aanvullen.

§5 De vorming van een feitelijk gezin kan niet weerlegd worden als de begunstigde samenwoont met een persoon met wie hij zich in een van de volgende gevallen bevindt:

1° ze hebben een gemeenschappelijk kind;

2° ze hebben samen de gezinswoning gekocht of gebouwd.”

Voor een goed begrip van hogervermelde bepalingen van de Goeipakketregelgeving is het van belang de relevante passages uit de conceptnota en de memorie van toelichting inzake het begrip feitelijk gezin te raadplegen:

“Bij het toetsen aan een inkomensgrens moet bepaald worden wiens inkomsten er meegeteld worden. In het gezinsbegrip vertrekken we van het principe van draagkracht en houden we enkel rekening met (de inkomens van) de personen die bijdragen aan de draagkracht van het gezin, van zij die consumptiemogelijkheden creëren voor zichzelf en voor de kinderen, en dus de kosten voor de kinderen delen.

We nemen hierbij het gezinsbegrip van het huidige kinderbijslagstelsel over: om een feitelijk gezin te vormen moet men samenwonen op hetzelfde adres, geen bloed- of aanverwant zijn t.e.m. de derde

graad, en samen een huishouden regelen en daartoe elk financieel of op een andere manier bijdragen.

Dit heeft als gevolg dat we de inkomsten van volgende personen samentellen:

- *wettelijk samenwonenden;*
- *gehuwden;*
- *feitelijk samenwonende partners die een bloedverwantschap hebben met het kind (of het kind erkend hebben). Dit geldt ook voor feitelijk samenwonenden die niet aan elkaar verwant zijn en waarbij één van de volwassenen geen erkende band heeft met het kind⁶, maar die wel samen een huishouden regelen.*

Het is geen eenvoudige taak om na te gaan 'wie samen een huishouden regelt'. Het is van belang om een aantal criteria voor feitelijk samenwonenden vast te leggen die eenvoudig te controleren zijn. Daarbij gaan we uit van de volgende criteria:

1. *mensen die samen een koopwoning bezitten of samen een huurcontract ondertekend hebben;*
2. *de andere volwassene heeft een inwonend kind dat recht heeft op kinderbijslag.*

Het volstaat dat 1 van deze criteria van toepassing is, maar beide kunnen even goed cumulatief aanwezig zijn in het betrokken gezin."

5.1.2. De Covid-19-toeslag

Het decreet van 19 juni 2020 (BS 25 juni 2020), tot invoering van een uitzonderlijke gezinsbijslag in het kader van de COVID-19-maatregelen omvatte een tijdelijke (tot 31 december 2020) tegemoetkoming via het groeipakket voor gezinnen met een inkomen onder de grens van 2.213,30 euro per maand die ten gevolge van de coronacrisis een inkomensdaling ervoeren. Met die tijdelijke extra ondersteuning werden de meest kwetsbare gezinnen beoogd. Vanuit dat oogpunt werden de administratieve lasten voor de burgers zo veel mogelijk beperkt. Ze moesten alleen hun meest recente inkomensgegevens bezorgen. Tegelijkertijd werden ook de administratieve lasten voor de uitbetalingsactoren zo veel mogelijk beperkt door de beschikbare dossiergegevens maximaal te hergebruiken. Tot de doelgroep van de COVID-19-toeslag behoorden zowel gezinnen die ten tijde van de coronacrisis onder de vastgestelde inkomensgrens zakten, als gezinnen die al een sociale toeslag uit het groeipakket ontvingen en van wie het inkomen door de coronacrisis nog verder daalde.

5.1.3. De selectieve participatietoeslag

De selectieve participatietoeslag, ook schooltoeslag genoemd, werd vanaf het schooljaar 2019-2020 toegekend op basis van het Groeipakketdecreet. Het betreft een overheveling van de schooltoelagen vanuit het departement Onderwijs.

Om recht te hebben op de schooltoeslag dient te zijn voldaan aan een aantal voorwaarden.

Zo bepaalt artikel 24 Groeipakketdecreet de toekenningsvoorwaarden voor de schooltoeslag:

"Een jaarlijkse selectieve participatietoeslag leerling, waarvan het bedrag is bepaald in hoofdstuk 4 van deze titel, wordt toegekend aan de leerling die aan al de volgende voorwaarden voldoet:

1° de leerling heeft de Belgische nationaliteit, of de leerling van wie het bewijs niet geleverd wordt dat hij de Belgische nationaliteit bezit, is toegelaten of gemachtigd om in het Rijk te verblijven of er zich te vestigen overeenkomstig de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

2° de pedagogische voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 2 van deze titel;

3° de financiële voorwaarden, vermeld in hoofdstuk 3 van deze titel.

De Vlaamse Regering kan algemene vrijstellingen van het eerste lid, 1°, bepalen.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels met betrekking tot de selectieve participatietoelagen leerling.”

Artikel 25 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“Om de toestand van het gezin waartoe de rechthebbende leerling behoort te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 december van het schooljaar in kwestie.

Om de nationaliteit en de woonplaats van de rechthebbende leerling die niet gekwalificeerd is als een rechtgevend kind als vermeld in artikel 8 te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op 31 augustus van het schooljaar in kwestie.

Om de pedagogische toestand te bepalen, wordt bij de toepassing van dit decreet rekening gehouden met de toestand op de laatste schooldag van juni van het schooljaar in kwestie.”

Artikel 69 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. De selectieve participatietoelagen leerling, vermeld in boek 2, deel 2, titel 1, en de andere toelagen, vermeld in boek 2, deel 3, worden uitbetaald op dezelfde wijze als de gezinsbijslagen, vermeld in deel 1 van boek 2, overeenkomstig de modaliteiten in artikel 64 respectievelijk artikel 65.

§2. Een meerderjarige leerling kan voorafgaand aan de uitbetaling van de selectieve participatietoelage leerling de uitbetalingsactor verzoeken die toeslag uit te betalen op een andere bankrekening.

§3. De Vlaamse Regering kan de verdere uitvoeringsregels bepalen, alsook vaststellen in welke gevallen ter bescherming van de financiële belangen van de leerling kan worden afgeweken van paragraaf 1 en 2.”

5.1.4. De terugvorderingen

Artikel 103 van het Groeipakketdecreet bepaalt:

“§1. Onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden teruggevorderd, behalve in de gevallen waarin een dergelijke terugvordering wordt uitgesloten door dit decreet, door inhoudingen, verricht door de uitbetalingsactor, overeenkomstig het bepaalde in artikel 1410, §4, van het Gerechtelijk Wetboek, op nog te betalen toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

Als de toelage niet teruggevorderd kan worden door middel van inhoudingen, als de betrokkene niet reageert op minimaal twee aanmaningen van de uitbetalingsactor of als hij het afbetalingsplan dat is overeengekomen met de uitbetalingsactor, niet langer uitvoert, vordert de Vlaamse Belastingdienst de onverschuldigd betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid terug. De uitbetalingsactor bezorgt de gegevens van de personen bij wie de ten onrechte betaalde toelagen in het kader van het gezinsbeleid bij dwangbevel moeten worden ingevorderd, via Kind en Gezin, aan de Vlaamse Belastingdienst.

§2. De uitbetalingsactor kan binnen de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse Regering, afzien van de terugvordering van het onverschuldigd betaalde bedrag:

1° in bijzondere, gemotiveerde gevallen of in bepaalde categorieën van gevallen, op voorwaarde dat de schuldenaar te goeder trouw is;

2° als het terug te vorderen bedrag gering is;

3° als blijkt dat de terugvordering onzeker of te duur is in vergelijking met het bedrag dat teruggevorderd moet worden.”

5.2. Toepassing regelgeving op de feiten in het voorliggend dossier

Het grote aantal beschikbare feitelijke elementen betreffende de gezinssituatie van de betrokkenen laten de Geschillencommissie toe een onderbouwd oordeel te vormen.

Op grond van de beschikbare gegevens blijkt dat de heer sinds 30.11.2020 bij verzoekster is gedomicilieerd. Op basis van de stukken van het arbeidsauditoraat in het kader van een onderzoek naar domiciliefraude concludeerde verwerende partij dat tijdens de daaraan voorafgaande periode 05.2020 – 11.2020 de heer reeds inwoonde bij verzoekster.

De aanleiding voor het onderzoek naar domiciliefraude in voorliggende zaak was de melding door de huisvestingsmaatschappij aan de politie van: *“In het kader van het project domiciliefraude van de PZ worden wij in kennis gesteld van volgende feiten. Via de sociale huisvestingsmaatschappij krijgen wij de info dat in de te een moeder woont met 3 kinderen. Haar partner is en zou daar ook wonen. Hij zou echter zijn domicilie hebben bij zijn ouders te”*

De verwerende partij ontving op 23 april 2021 via de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het VUTG de stukkenbundel van het Arbeidsauditoraat van de rechtbank te, afdeling, met de stukken over het onderzoek tot vaststelling van domiciliefraude. De verwerende partij concludeert uit deze stukken dat de heer al minstens sinds 21 april 2020 bij verzoekster woonde (cf. strafdossier, PV - dossier arbeidsauditeur

Uit de stukkenbundel die het arbeidsauditoraat aan de verwerende partij bezorgde, blijkt dat de politiezone en die van een omvangrijk en grondig onderzoek uitvoerden zoals blijkt uit de aanvullende Pv's, nl.:

- de observaties (de auto van de heer bevindt zich op de diverse verschillende tijdstippen van controle steeds aan het huis van verzoekster; op camera's wordt de wagen ook regelmatig in gedetecteerd;

- de buurtbevragingen, (in de: “man en vrouw wonen daar al altijd samen”- in: “de man komt daar slechts af en toe op bezoek”);
- de huiszoeken met toestemming (cf. de aanwezigheid van voorwerpen die op mannelijke aanwezigheid wijzen en op een gezamenlijk huishouden, en de afgenomen verhoren, zowel in als in van zowel verzoekster als de heer waarin zij getuigenis aflegden over hun relatie en de aanwezigheidsfrequentie in de).

Verzoekster en de heer verklaarden zich ten overstaan van de inspecteur ook bereid tot vrijwillige inschrijving van de heer bij verzoekster, hoewel verzoekster hieraan de nodige financiële bijdrage van de heer koppelde. Toen de domiciliëring niet gebeurde, ging de politie over tot de procedure van ambtshalve inschrijving in het bevolkingsregister.

Na onderzoek van alle beschikbare elementen meent de Geschillencommissie dat de vaststellingen door de politiediensten blijkens de door het Arbeidsauditoraat bezorgde processen-verbaal, een vaststelling van een overheidsdienst betreffen in de zin van de bepalingen van artikel 3, §2, 2° BVR Sociale toeslagen, die de samenwoning van de verzoekster en de heer bewijst tijdens de betwiste periode 05.2020 – 11.2020.

Zo blijkt dat de heer sinds de relatieproblemen met de verzoekster en de domiciliëring van de heer bij zijn ouders, steeds meer opnieuw bij de verzoekster langskwam (wanneer zijn beroep als het toeliet) om zich te bekommeren om hun twee gezamenlijke kinderen, en hij ook regelmatig bleef overnachten. Zelfs indien zoals de heer aanhaalt, hij dan op de zetel bleef slapen, doet dit op zich niet af aan de aanwezigheid van een zeker samenlevingsverband waarbij betrokkene deelneemt aan het gezinsleven en ten huize van de verzoekster tijdens zijn bezoek mee voor de kinderen blijkt in te staan. De intensiteit van de amoureuze relatie en het samen slapen is daarbij geen vereiste; evenmin is vereist dat er sprake is van dagelijkse samenwoning, zo oordeelde de Geschillencommissie in haar beslissing nr. 2021/034 d.d. 10.9.2021, als volgt:

“Hoewel betrokkenen allebei benadrukken dat de heer (...) niet continu bij verzoekster verblijft, maar dat dit slechts 3 à 4 dagen per week zou zijn, gaat het in het kader van de Groeipakketreglementering om de begrippen ‘feitelijk gezin’, ‘leefeenheid’, ‘het vormen van een huishouden’. Het gaat niet over de intensiteit van de amoureuze relatie of de mate waarin zij zichzelf beschouwen als een koppel, waarop de verzoekster alludeert in haar verzoekschrift.”

In casu meent de Geschillencommissie dat er wel degelijk sprake is van samenwoning op duurzame en regelmatige basis waarbij de wetgeving geenszins vereist dat de samenwoning volledig of dagelijks is. Hierbij dient tevens te worden opgemerkt dat ingevolge het beroep als , de heer vaak van huis weg is, waardoor een dagelijkse samenwoning ook niet zou kunnen vastgesteld worden. Het beroep van de heer kan echter geen reden zijn om de feitelijke gezinsvorming uit te sluiten maar moet net in het geheel van de context van de gezins- en beroepssituatie van de betrokkenen beoordeeld worden. Zelfs indien de heer ook een mogelijkheid tot overnachting heeft bij zijn ouders en hiervan ook gebruik maakt, neemt dit niet weg dat er toch feitelijke gezinsvorming mogelijk is met verzoekster. Voorts blijkt ook dat de heer hulp biedt aan de verzoekster voor het welzijn van de kinderen wanneer verzoekster hem hiertoe verzoekt, zoals voor de aanschaf van een auto zodat de verzoekster de kinderen naar school kan brengen en waarbij de heer hiervoor ook financieel instond alsook voor het onderhoud van de wagen. Er is overigens geen volledige samenvoeging van financiën of het voorhanden zijn van een gezamenlijke rekening vereist om te

kunnen spreken over feitelijke gezinsvorming. Aldus heeft het Hof van Cassatie in een arrest van 18 februari 2008 geoordeeld dat tot het bestaan van een feitelijk gezin kan besloten worden, indien de gezinskwesties in onderling akkoord en volledig of ten minste hoofdzakelijk geregeld worden door het samenvoegen, al is het maar gedeeltelijk, van hun respectieve financiële en andere middelen. De heer geeft ook aan dat hij soms zijn was doet ten huize van verzoekster wat ook mede blijkt uit de aanwezige kledij voor een mannelijke volwassene ten huize van verzoekster alsook persoonlijke spullen. Hieruit blijkt ook dat er sprake is van een zeker samenlevingsverband, meer dan dat de heer enkel even zou langskomen om zijn kinderen te zien.

Voor de volledigheid kan nog opgemerkt worden dat de seponering door het Arbeidsauditoraat een beoordeling is inzake het hoofdzakelijk verblijf van een persoon, maar dat dat niet noodzakelijk betekent dat er geen sprake zou kunnen zijn van feitelijke gezinsvorming in het kader van de kinderbijslagreglementering.

De Geschillencommissie meent verder dat er geen reden is om de vaststellingen van de politie in twijfel te trekken gezien de uitgebreide onderzoeken en verhoren van alle betrokkenen.

Er liggen ook geen stukken voor die erop zouden wijzen dat de vaststellingen van de politie niet met de reële feitelijke situatie zouden stroken, andere dan de verklaring van de verzoekster zelf dat zij de beweerde domiciliefraude betwist.

Gelet op deze vaststelling van de samenwoonst in toepassing van de bepalingen van artikel 3, §2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag, kan het vormen van een feitelijk gezin niet meer weerlegd worden in toepassing van de bepalingen van artikel 3, §5, 1° van hetzelfde besluit vermits verzoekster en de heer gemeenschappelijke kinderen hebben.

De Geschillencommissie meent bijgevolgt dat het inkomen van de heer dient te worden meegeteld bij de berekening van de toeslagen o.g.v. de regels inzake gezins- en inkomensbegrip van toepassing voor het bepalen van de sociale toeslagen (zie het hiervoor vermelde artikel 18, eerste lid van het Groeipakketdecreet juncto artikel 2, §1 en artikel 3, §2, 2° van het voormelde besluit van de Vlaamse Regering van 21 september). Bijgevolg meent de Geschillencommissie dat de verwerende partij terecht is overgegaan tot de herberekening met de bovenvermelde terugvorderingsbeslissing tot gevolg, met toepassing van het voormeld artikel 103 van het Groeipakketdecreet. Bij toepassing van artikel 1410, §4, vijfde lid Ger. W. geldt het volgende: *“Als toelagen in het kader van het gezinsbeleid ten onrechte zijn verkregen ingevolge een nalatigheid of een verzuim van de begunstigde, kan de terugvordering slaan op het geheel van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid die later verschuldigd zijn aan dezelfde begunstigde”*.

De arbeidsauditeur maakte het dossier aan alle betrokken instellingen die uitkeringen toekennen over, o.m. aan de sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het VUTG met de mededeling dat geen strafvervolgung wordt ingesteld maar dat het dossier ter beschikking gesteld wordt voor de verdere administratieve afhandeling en eventueel opleggen van administratieve geldboetes naargelang de regelgeving toepasselijk voor de betrokken instellingen. Deze seponering door het arbeidsauditoraat heeft echter, in tegenstelling tot de bewering van verzoekster in haar verzoekschrift, geen weerslag op de verplichting tot terugvordering van de ten onrechte verkregen toeslagen in het kader van het gezinsbeleid. Op basis van artikel 103 van het Groeipakketdecreet moeten onterecht uitbetaalde toelagen teruggevorderd worden. Er is geen bepaling opgenomen in het Groeipakketdecreet die de terugvordering verplicht afhankelijk maakt van of koppelt aan een strafrechtelijke vervolging door de arbeidsauditeur. De arbeidsauditeur kan ervoor opteren om geen

strafrechtelijke vervolging in te stellen, overeenkomstig de richtlijnen van het college van procureurs-generaal.

De omzendbrief nr. COL PG17/2013 van de minister van justitie, de minister van binnenlandse zaken, de staatssecretaris voor de bestrijding van de sociale en de fiscale fraude en het college van procureurs-generaal bij de hoven van beroep streeft ernaar de informatiedoorstroming en – uitwisseling m.b.t. de inschrijving op een fictief domicilieadres tussen de verschillende actoren die betrokken zijn bij domiciliefraude te verbeteren en de controle op domiciliefraude te versterken door een centrale rol toe te kennen aan de Arbeidsauditeur zowel in de opsporing als in de vervolging van de sociale fraude voortvloeiend uit fictieve domiciliëring.

In casu lag het initiatief voor opsporing en de vervolging van sociale fraude bij de sociale woningmaatschappij van wie verzoekster een woning huurde.

De referentieambtenaar van de politie die aanwijzingen vindt van een fictief domicilie gaat na bij de instellingen van sociale zekerheid die sociale voordelen toekennen of de betrokken persoon of personen een beroep doet/doen op hun instelling. De sociale inspectie- en begeleidingsdienst van het VUTG werd gecontacteerd omdat de deelstaten als gevolg van de zesde staatshervorming bevoegd gemaakt werden voor de kinderbijslag zodat zij de gevolgen voor de toepassing van de deelstatelijke regelgeving inzake de toelagen in het kader van het gezinsbeleid correct kunnen inschatten en in voorkomend geval de gepaste maatregelen kunnen toepassen.

6. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoekende partij ontvankelijk doch **ongegrond** is, in die zin dat de vaststellingen door de politiediensten blijkens de door het Arbeidsauditoraat bezorgde processen-verbaal, een vaststelling betreffen van een overheidsdienst in de zin van de bepalingen van artikel 3, §2, 2° BVR Sociale toeslagen, die de samenwoning van de verzoekster en de heer bewijst tijdens de betwiste periode 05.2020 – 11.2020 zodat in toepassing van de bepalingen van artikel 3, §2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 21 september 2018 tot vaststelling van de nadere regels voor het toekennen van een sociale toeslag, het vormen van een feitelijk gezin niet meer weerlegd kan worden in toepassing van de bepalingen van artikel 3, §5, 1° van hetzelfde besluit vermits verzoekster en de heer gemeenschappelijke kinderen hebben. De Geschillencommissie oordeelt dat de hogervermelde terugvordering van de onterecht verkregen toeslagen door de verwerende partij terecht en conform de hogervermelde toepasselijke regelgeving gebeurde.

Aldus uitgesproken te Brussel op **22 oktober 2021**;

De commissie was samengesteld uit:

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien Regie) en de heer Maarten Vankeersbilck (KidsLife), leden.

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te

.....

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens

Door toepassing van het Decreet van 1 maart 2019 tot ontbinding van het Fonds Jongerenwelzijn en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin en het decreet van 12 juli 2013 betreffende de integrale jeugdhulp wijzigde vanaf 18 april 2019 de naam van 'Kind en Gezin' in 'Opgroeien regie'.

De taken en opdrachten van het agentschap Kind en Gezin werden integraal overgenomen.

Vanaf de inwerkingtreding van het vermelde decreet van 1 maart 2019 wordt op alle officiële documenten de benaming 'Opgroeien regie' gebruikt.

De benaming Kind en Gezin wordt nog behouden in communicatie naar de ouders en voorzieningen om de herkenbaarheid en continuïteit van de dienstverlening te behouden.